

Referenční knihovník specialista

Referenční knihovník specialista koordinuje systém knihovnických a informačních služeb knihovny; je aktivně zapojen do vývoje národního systému knihovnických a informačních služeb tvorbou pracovních pomůcek, formou kooperativních projektů a inovací. Analyzuje a vyhodnocuje zpětnou vazbu z provozu národního, regionálního a oborového systému knihovnických a informačních služeb. Podílí se na realizaci systému celoživotního vzdělávání v oboru.

Odborný směr:	Média, publicistika a knihovnictví
Odborný podsměr:	knihovnictví, archivnictví
Kvalifikační úroveň:	Magisterský studijní program
Alternativní názvy:	Reference Librarian Expert, Reference Librarian Specialist
Nadřazené povolání:	Knihovník specialista
Příbuzné specializace:	Knihovník specialista katalogizátor,
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Poskytnutí a koordinace knihovnických a informačních služeb.
- Poskytnutí a koordinace referenčních a faktografických služeb na oborové, regionální a národní úrovni.
- Vyhodnocení statistik a analýz informačních potřeb a požadavků uživatelů systému knihoven.
- Strategie a koncepce systému meziknihovnických služeb na oborové, regionální a národní úrovni.
- Koncepce projektů a databází podporujících oborový, regionální a národní systém knihovnických a informačních služeb.
- Tvorba vysoce specializovaných řešerší.
- Zpracování vysoce specializovaných studijně rozborových zpráv.
- Koncepční příprava a realizace instruktáží a školení uživatelů o poskytovaných knihovnických a informačních službách.
- Prezentace oborového, regionálního a národního systému knihovnických a informačních služeb.
- Výuka v kurzech celoživotního vzdělávání pro oblast knihovnických informačních služeb.
- Odborné vedení stáží českých i zahraničních studentů a expertů.
- Aktivní zapojení do mezinárodních organizací a projektů pro knihovnické a informační služby.
- Tvorba standardů v oblasti knihovnických a informačních služeb.
- Zajištění mezinárodních meziknihovnických služeb.

CZ-ISCO

- 26220 - Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech
- 2622 - Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2024

Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech (CZ-ISCO 2622)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	31 875 Kč	42 323 Kč	55 811 Kč	35 066 Kč	43 983 Kč	63 092 Kč
Jihomoravský kraj	32 229 Kč	45 872 Kč	73 253 Kč	-	-	-

Hrubé měsíční mzdy v roce 2024 celkem

CZ-ISCO	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech	Medián za ČR celkem	
		Mzdová sféra	Platová sféra
2622	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech	42 081 Kč	39 776 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
2622	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oborech	http://data.europa.eu/esco/isco/C2622

Pracovní podmínky

Rizikové faktory pracovních podmínek a vyskytující se druhy zátěže upravuje nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Vždy vyplývají z pracovních podmínek, které se vztahují ke konkrétnímu zaměstnavateli, tudíž se mohou u různých zaměstnavatelů lišit.

Určení míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví při práci vychází z druhu práce vykonávané na pracovišti. Faktory se zařazují do čtyř kategorií dle míry zdravotního rizika a jeho vlivu na zdraví. O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

- 1. *Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)*
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. *Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)*
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. *Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)*
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- 4. *Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)*
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru informační studia a knihovnictví	7201T

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru ekonomika a management	6208T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru kvantitativní metody v ekonomice	6207T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů teorie a dějiny umění	81xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů obory z oblasti historie	71xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů filozofie, teologie	61xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů pedagogika, učitelství a sociální péče	75xxT

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů publicistika, knihovnictví a informatika	72xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů informatické obory	18xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru systémové inženýrství a informatika	6209T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů sociální vědy	67xxT

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
j22.B.4016	Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1011	Orientace v nakladatelské politice v ČR a zahraničí	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1012	Orientace v aktuálně vydávaných titulech	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.2601	Zpracování koncepcí, plánů a programů v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6002	Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s regionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6003	Poskytování bibliografických, referenčních, informačních a rešeršních služeb v knihovnách s celostátní působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.7001	Navrhování, strukturování a vytváření bibliografických a faktografických databází	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.7011	Příprava kurzů knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách s regionální a celostátní působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8019	Ovládání automatizovaného knihovního systému	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8005	Vyhledávání bibliografických a faktografických informací, jejich ověřování a správa bází dat	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6009	Formální a obsahová analýza textu	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.C.1002	Odborná komunikace (včetně cizojazyčné) se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1002	Samostatné zajišťování chodu knihovny s univerzálním nebo specializovaným fondem s regionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1011	Správa a organizace samostatných studoven v knihovnách s regionální a nadregionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
h14.D.3001	Sledování a kontrola vývoje spokojenosti zákazníků	7	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._0014	elektronické informační zdroje a nástroje	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
j34._0012	literatura	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0001	knihovnické a informační služby	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0002	státní informační a kulturní politika, informační procesy, instituce v informační oblasti	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0003	normy, standardy a metody zpracování knihovních fondů (AACR, MARC /UNIMARC, Konspektus ad.)	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0004	automatizované knihovní systémy české i zahraniční	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0005	principy digitalizace dokumentů a knihovních fondů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0006	informační potřeby a bariéry	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0007	formy a metody individuální a kolektivní práce s uživatelem knihovnických a informačních služeb	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0008	organizace a ochrana knihovního fondu	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0009	akvizice dokumentů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0012	profilování, budování, zpracovávání a katalogizace informačních, knihovnických a archívních fondů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0021	metody zpracovávání rešerší	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0031	pravidla ochrany osobních údajů, autorské právo v ČR a zahraničí	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._0032	vývoj písemnictví, psacích látek a potřeb, dějiny knihy a knihovnictví	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._0016	počítačové zpracování textů a tabulek	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
h11._0006	marketing a marketingová komunikace	6	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._0001	pravidla evidování korespondence, smluv a dalších dokumentů	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._0005	spisová služba	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._0011	pravidla a postupy skartačních řízení	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._0021	náležitosti úřední a obchodní korespondence	4	CompetenceSuitabilityEnum.1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	4

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
5.3	Kreativní využívání digitálních technologií	3
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	3
5.1	Řešení technických problémů	3
4.4	Ochrana životního prostředí	3
4.3	Ochrana zdraví a duševní pohody	3
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	3
4.1	Ochrana zařízení	3
3.3	Autorská práva a licence	4
3.2	Integrace a přepracování digitálního obsahu	3
3.1	Tvorba digitálního obsahu	4
2.5	Netiketa	3
2.4	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	3
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	3
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	3
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	4
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	4
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	3

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	5
2.6	Kompetence k vedení lidí	4
3.3	Kompetence k objevování a orientaci v informacích	5
1.4	Kompetence ke zvládání stresu a zátěže	4
4.1	Kompetence k aktivnímu přístupu	4
1.1	Kompetence k celoživotnímu vzdělávání	5
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	4
4.4	Kompetence k řešení problémů	5

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
4.5	Kompetence k samostatnosti	5
4.6	Kompetence k výkonnosti	4
2.3	Kompetence k orientaci na zákazníka a uspokojování zákaznických potřeb	5
1.2	Kompetence k flexibilitě	4
1.3	Kompetence ke kreativitě	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	4
2.4	Kompetence k ovlivňování a rozvíjení ostatních	4

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf